

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 220. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591133468592/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

XLVII

OM NYE ANTIQVITETER.

EN Studerende af sjælden Begavelse, som i selve sin fejreste Alder blev revet bort fra Menneskenes Verden^{a)}, havde efterladt sine Arvinger et udsøgt Bibliothèques Indbo, paa hvilket i Udlandet at samle han havde spenderet den bedste Del baade af sin Tid og af sin Fædrearv, uden at agte paa onde Ord om Købesyge. Efter at Ligbegængelsen var forrettet, gøres der snart efter Anstalter til Bibliothèques Salg og Ligbegængelse; Auctionsplacaten bæres rundt, og omsider kommer Dagen for Bøgenes Afhændelse. Allerede var hele hint Forraad af Skrifter splittet ad, da der til allersidst frembares nogle af den Afdødes haandskrevne Conceptbøger, hvilke havde Titelen: Adskillige Antiquiteter. I dette Bind havde den salig Forfatter med stor og berømmelig Flid sammenhobet mange ypperlige gamle Skriftsteder, saavel verdslige som hellige, af hvilke jeg antegnede nogle, som syntes mig at staa i Strid med de Gamles Lære. Saaledes havde han til Exempel ud af Ordene i første Mosebog II, Vers 24: *Derfor skal Manden forlade sin Fader og sin Moder*, hvilke af den chaldæiske Oversætter^{b)} gengives saalunde: *Derfor skal Manden forlade sin Faders og sin Moders Kammer* — af disse Ord havde vor Ven, siger jeg, følgende jeg veed ikke hvis Autoritet, sluttet, at det fordum havde været i Brug hos Jøderne, at ej alene de unge Jomfruer, men ogsaa de voksne unge Mænd laa om Natten i Forældrenes

Sovekamre, for at de kunde holdes des haardere i Kyskheds Tugt. Saaledes havde han fremdeles, fordi et Kar, fyldt med Æddike, blev sat paa Freiserens Rettersted, samt fordi Christus læses selv at have baaret sit Kors^{c)}, antegnet at begge Dele vare Sædvaner vedtagne fra gammel Tid; ikke at tale om flere saadanne Antiquiteter, hvilke jeg — den ypperlige unge Mands Flid ufortalt — ved den Lejlighed gav til Kende at forekomme mig nye og uforsete. Heraf opkom der en sagtnodig Trætte mellem mig og en anden hossiddende højagbar Mand^{d)}. Han forsvarede nemlig den Saliges Mening om at Børnene laa i deres Forældres Sovekammer, med *Lucæ Vidnesbyrd*^{e)}: *Mine Børn ere med mig i Senge*; men jeg erindrede ham om, at ej alene Blufærdighedens og Ærbarhedens Lov, men ogsaa Ordet *Børn* forbindrede, at Stedet hos Evangelisten kunde forstås om de Voksne; medmindre man snarere burde høre *Phædrum*, hvis Ord ere saalydende^{f)}:

*I Hustruens Gemak han (Ægtemanden) trængte ind i
Lon,
hvor Moderen til Sengs da havde lagt sin Søn,
af varlig Omhu for hans voksne Alders Røgt.*

Han tvivlede fremdeles ikke om, at Brugen af Æddike paa Retterstedet paa hine Tider var gammel Skik, fordi han mindedes at have læst hos *Maimonidem*^{g)}: *Den som føres til Døden, gives et Korn Røgelse i et Bæger Vin, for at han kan gaa fra Sans og Samling*; hvilket ogsaa Forfatteren til *Ordsprogene*^{h)} alt forlængst havde befalet: *Giver Den stærk Drik, som*